

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 30.4.2007
COM(2007) 225 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА
ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ
ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ**

относно

**Междинен преглед на изпълнението на Шестата програма за действие на
Общността в областта на околната среда**

{SEC(2007) 546}
{SEC(2007) 547}

СЪДАРЖАНИЕ

1.	Увод.....	4
2.	Състояние на околната среда.....	5
3.	Растеж, работни места и околна среда.....	6
4.	Оценка на приоритетите на Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда	7
4.1.	Промяна на климата.....	7
4.2.	Природа и биоразнообразие.....	10
4.3.	Околна среда, обществено здраве и качество на живот	11
4.4.	Природни ресурси и отпадъци.....	12
5.	Перспективи за по-добро вземане на политически решения.....	13
5.1.	Засилено международно сътрудничество	13
5.2.	Принципи на „по-доброто регулиране“ при вземането на политически решения в областта на околната среда	15
5.3.	Насърчаване на интегрирани политики	18
5.4.	По-добро прилагане на законодателството и контрол	19
6.	Изводи	20

1. Увод

Политиките в областта на околната среда са основни за мисията на Европейския съюз за постигане на благополучие и сигурност за гражданите на Европа в духа на социалната солидарност. 2006 година отбелязва повратен момент в това отношение, а въпросите по опазването на околната среда се приближават все повече до ядрото на управленските проблеми.

Постигане на „Европа на резултати“ е приоритет в дейността на настоящата Комисия, а политиката на Европейския съюз по отношение на околната среда е един от успешните примери за осигуряване на „осезаеми“ ползи за гражданите на ЕС. Близко 80% от националното законодателство в областта на околната среда се основава на законодателството на ЕС. Именно то е отговорно за значителното подобряване на качеството на въздуха и водата и за отстраняването на замърсители като например оловото в бензина. Законодателството на ЕС позволява на Общността да заеме водещо място в света по глобални проблеми като промяната на климата. За да осигури дългосрочна устойчивост, икономиката на ЕС трябва да се основава, *inter alia*, на здрави принципи в областта на околната среда, а законодателството на ЕС в тази област си поставя за цел да осигури тази основа. Преследваните от Комисията високи стандарти в областта на опазването на околната среда насърчава иновациите в областта на екологията, които, когато бъдат осъществени, насърчават на свой ред ефективността на производството и създаването на нови работни места.

Въпросите в областта на околната среда са сред основните бъдещи тревога за обществеността в Европа. Така например съгласно резултатите от проучването *Евробарометър*, 72% от гражданите на Европа вярват, че факторите на околната среда повлияват качеството на техния живот „много“ или „в значителна степен“¹. Обществеността разбира много добре, че замърсяването не признава национални граници и че политиката в областта на околната среда е една от сферите, където обществената подкрепа за действията на ЕС е в най-висока степен².

През последните 30 години ЕС създаде цялостна законодателна рамка по въпросите на опазването на околната среда като този процес се управлява от стратегически програми за действие в областта на околната среда. Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда³ определя рамката на политиките на Общността в областта на околната среда за периода от месец юли 2002 година до месец юли 2012 година. Тя представлява екологичното измерение на стратегията на ЕС за устойчиво развитие и определя приоритетите в тази област, като обръща особено внимание на следните четири проблема:

- промяната на климата;
- природата и биологичното разнообразие;
- общественото здраве и качеството на живот; и

¹ Специално издание на Евробарометър 217 „Нагласи на европейците спрямо околната среда“, теренни проучвания, ноември 2004 г., публикувано през април 2005 г.

² Проведеното през май 2006 г. проучване на Евробарометър установи, че 72% от гражданите на Европа смятат, че трябва да се разшири процесът на вземане на решения за защита на околната среда на европейско ниво.

³ Решение № 1600/2002/ЕО (ОВ L 242/1, 19.9.2002 г.).

- природните ресурси и отпадъците.

За всяка една от посочените приоритетни области Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда определя конкретни цели и приоритетни дейности. Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда се занимава също с известен брой проблеми от първостепенно значение, които включват както съставянето, така и прилагането на политиките в областта на околната среда. Тя също така установява и някои стратегически принципи.

Настоящият междинен преглед третира три различни въпроса. Първо, извършва оценка на степента, в която Съюзът изпълнява поетите ангажименти в рамките на Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда. Второ, разглежда най-новите научни доказателства с оглед даване на оценка дали първоначално възприетият подход от Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда отговаря в достатъчна степен на предизвикателствата пред опазването на околната среда в настоящия момент. Трето, разглежда въпроса дали е необходима преоценка на стратегическия подход в политиката на ЕС в областта на околната среда в светлината на променената политическа ситуация след 2002 година и особено като взема предвид последната ревизия на Стратегията на ЕС за устойчиво развитие, Лисабонската стратегия за растеж и заетост и Програмата на Комисията за по-добро регулиране. В духа на тази оценка, настоящият преглед дава своето заключение относно необходимостта от преразглеждане на приоритетите на Общността за периода до месец юли 2012 година.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Отправната точка на политиката в областта на околната среда е научното разбиране за състоянието на заобикалящата ни околна среда. Участниците във вземането на политически решения трябва да разберат до каква степен проблемите на опазването на околната среда се подобряват или влошават. В онези области, където ситуацията се влошава, е налице предизвикателство за разработване на нови и амбициозни отговори на съществуващите политики.

Едно от основните заключения по отношение настоящото състояние на околната среда в Европа⁴ е, че политиките на ЕС в областта на околната среда са довели до подобряване на качеството на живот на европейските граждани и че е налице значителен напредък в области като намаляване на емисиите на парникови газове, съхраняване на влажните зони, устойчиви практики в областта на горското стопанство и управление на отпадъците. Все пак обаче общото заключение е, че независимо от постигнатия напредък, големината на много от предизвикателствата в областта на околната среда също нараства, а Европа дори още не е стъпила на пътя към постигане на истинско устойчиво развитие.

⁴ Докладът на Европейската агенция за околната среда „Европейската околна среда — състояние и перспективи 2005“ е основният научен доклад, използван при изготвянето на съобщението, но след публикуването на Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда научното разбиране за мащаба и неотложността на екологичните предизвикателства се усъвършенства – главно под влияние на работата на Международната комисия от експерти по промяната на климата, строгия доклад за икономическите последици от климатичните промени и публикуването на оценката на ООН за състоянието на екосистемата през хилядолетието.

3. РАСТЕЖ, РАБОТНИ МЕСТА И ОКОЛНА СРЕДА

През месец юни 2006 година Европейският съвет прие подновената Стратегия за устойчиво развитие (СУР) в разширения ЕС⁵. Беше потвърден фактът, че устойчивото развитие е всеобхватна цел на Европейския съюз, която определя всички негови политики и дейности. Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда осигурява екологичното измерение на СУР⁶.

Концепцията за устойчиво развитие се подкрепя от съществуващото взаимодействие между икономическия, социалния и екологичен елемент. Чистата и здравословна околна среда е жизненоважна за благосъстоянието на човека и за добрите обществени условия. От друга страна, добрите политики в областта на околната среда могат да допринесат за постигането на други цели като повишаване на конкурентоспособността, стимулиране на икономическия растеж и насърчаване на създаването на нови работни места.

Цената на бездействието

Замърсяването на околната среда може да се разглежда като пример за „пазарен неуспех“ с напълно реална икономическа цена. Следователно определянето и разглеждането на „цената на бездействието“ при разработването на политики е жизненоважно. Така например атмосферното замърсяване води до намалена производителност и загуби под формата на медицински разходи, които струват всяка година 14 млрд. EUR на икономиката на ЕС⁷.

Важно е също така да се има предвид, че разходите за ранни превантивни действия са многократно по-малки от тези за отстраняване на вече нанесени щети. Тази констатация беше акцент в направения през октомври 2006 година строг преглед на икономиката на промяната на климата, който стигна до заключението, че ограничаване на повишението на температурите до безопасно ниво би струвало приблизително 1% от БВП, докато цената от подобно действие само за едно предприятие като част от обичайната практика би била до пет пъти по-висока. *Оценката на ООН за състоянието на екосистемата през хилядолетието* не само документира загубата на екосистемни услуги, но и стигна до извода, че тази загуба води до тежки икономически загуби.

Стимул за иновации и ефективно използване на ресурсите

Необходимостта от подобряване на грижите за околната среда може да стимулира иновациите, което от своя страна може да повиши конкурентоспособността. Компаниите могат да се сдобият с предимствата на „пионери в областта“ като продават своите екологични решения и иновации на други компании. Добър пример в това отношение е производството на електроенергия от вятър, където ЕС е световен лидер.

До по-голяма ефективност на производствените процеси може да доведе и ограничаването на замърсяването. Като следствие от подобрената ефективност на използване на ресурсите и енергията може да се наблюдава повишена производителност, като при това намалява зависимостта от външни за ЕС доставки.

⁵ Съвет на Европейския съюз, 9 юни 2006 г., документ 10917/06.

⁶ Виж член 2 (2) от Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда.

⁷ Тук не влиза стойността на вредата върху екосистемите и земеделската производителност от замърсяването на въздуха.

Политиката в областта на околната среда е съдействала за бурното развитие на екологичните технологии. Годишният оборот на европейските екологични индустрии възлиза на 227 млрд. EUR, което представлява приблизително 2,2% от БВП на ЕС. Този сектор предоставя 3,4 млн. работни места на пълен работен ден или 1,7% от общата заетост в рамките на Съюза.⁸

Стандартите на ЕС в областта на околната среда допринасят и за благополучието на Европа като укрепват единния пазар. Без наличието на общи стандарти рискуваме да попаднем под ударите на „екопротекцията“, при която националните законодателства се явяват бариери пред развитието на търговията.

Включването на екологичните съображения в корпоративни стратегии също може да доведе до благоприятен резултат за отделни компании. Освен повишаване на броя на иновациите и на производителността това може да укрепи позициите на търговските продукти, да подобри корпоративния имидж на компаниите и да предостави нови пазарни възможности (например чрез използване на възможностите на т.нар „зелени“ обществени поръчки).

Посрещането на предизвикателствата на околната среда изисква също така координирани междудисциплинарни изследвания и иновации. Това е едно от главните съображения за предложението на Комисията за създаване на Европейски технологичен институт, който си поставя за задача да събере на едно място най-добрите ресурси и експерти с цел предоставяне на технологични решения на проблеми в областта на околната среда.

4. ОЦЕНКА НА ПРИОРИТЕТИТЕ НА ШЕСТАТА ПРОГРАМА ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩНОСТТА В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА

За да отговори на действителното състояние на развитие на науката към настоящия момент и за да постигне „Европа на резултати“ в област, в която гражданите настояват за конкретни действия, а също и за да осигури устойчивия икономически растеж, Европейският съюз се нуждае от далновидна и амбициозна политика в областта на околната среда. Във всяка една от посочените в Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда приоритетни области са налице изключителни предизвикателства.

4.1. Промяна на климата

Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда оценява промяната на климата като *„изключително предизвикателство през следващите 10 години и след това“* и си поставя за цел да допринесе за постигането на дългосрочната цел за *„стабилизиране на концентрациите на парниковите газове в атмосферата до ниво, което да предотврати опасното им антропогенно въздействие върху климатичната система“*.⁹

⁸ Европейска комисия, Генерална дирекция „Околна среда“, „Екологичната индустрия: мащаби, заетост, перспективи и бариери пред растежа в разширения ЕС“, септември 2006 г., окончателен доклад.

⁹ Виж член 2 (2) на Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда.

След приемането на Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда се подобриха разбиранията ни за рисковете, свързани с промяната на климата. Ето защо трябва да променим съответно и нашия отговор. Европейският съюз е изправен пред три основни въпроса.

Най-напред трябва да поставим в ред нещата в нашия собствен дом чрез намаляване емисиите на парникови газове в ЕС и постепенно преминаване към нисковъглеродна икономика. Всяка държава-членка е поела ангажимент за съответни равнища на емисии, чиято юридическа валидност се постановява от т. нар. „поделени основни ангажименти“¹⁰, за да се постигне целта от Киото. Успешно беше лансирана схема за търговия с емисиите в ЕС (СТЕ на ЕС)¹¹. Тя представлява механизъм, който може да се превърне в световна схема за ограничаване на емисиите. Напредъкът по изпълнението на ангажиментите на ЕС съгласно Протокола от Киото е набелязан като цел по пътя, чието постигане обаче изисква допълнително усилие¹² от страна на всички сектори, и по-специално енергетика, транспорт, промишленост и селско стопанство.

През март 2007 г. Европейският съвет подкрепи предложението от Комисията пакет в областта на енергията и климата. Европейският съвет самостоятелно се ангажира да намали емисиите от парникови газове с поне 20% до 2020 г. и заключи, че може да бъде постигнато намаляване на емисиите с до 30% в контекста на евентуално международно споразумение, което да включи и други индустриализирани страни. Съветът включи в пакета и постигането на задължителни цели до 2020 г. - 20% за производството на възобновяема енергия и 10% за потреблението на биогорива. Също така бе подчертана необходимостта от това да се подобри енергийната ефективност в ЕС¹³ и бе поставена целта да се намали потреблението на енергия на ЕС с 20% в сравнение с предвижданията за 2020 г.

Основното предизвикателство за ЕС ще бъде изпълнението на тези политически ангажименти и някои от важните следващи стъпки ще бъдат разширяването на обхвата на СТЕ, за да бъдат включени повече сектори (като например авиационният сектор) и повече газове. Комисията ще се стреми да подобри ефективността на СТЕ, например чрез по-широкото използване на търгове. Европейският съюз следва да поощрява използването на възобновяеми енергийни източници и увеличаването на изследванията в областта на новите технологии, като например улавяне и складиране на въглерода, използването на въглеродно гориво и биогорива от второ поколение¹⁴. Паралелно с разработването на необходимите технологии ще се наложи да бъде разработена и подпомагащата регулаторната рамка. До края на 2007 година Комисията ще разработи

¹⁰ Решение 2002/358/ЕО (ОВ L 130/1, 15.5.2002 г.).

¹¹ Директива 2003/87/ЕО (ОВ L 275/32, 25.10.2003 г.).

¹² Съгласно Протокола от Киото ЕС пое ангажимент да намали емисиите на парникови газове с 8% спрямо нивата от 1990 г. до 2008-2012 г.

¹³ Този проблем касае в значителна степен новите държави-членки, където е налице голям потенциал за пестене на енергия.

¹⁴ Биогоривата от първо поколение, произвеждани главно от хранителни култури и с помощта на ефективни производствени методи, водят до намаляване на емисиите от парникови газове (30%-50% по-малко в сравнение с традиционните горива, които заместват). При все това, намаляването на емисиите от парникови газове и общото въздействие върху околната среда зависят от начините на производство и от това какви култури се използват като изходна суровина. В развитите страни отглеждането на култури за биогорива от първо поколение би могло да доведе до интензификация на обезлесяването, ако то води до разчистване на залесени терени. Очаква се бъде постигнато по-голямо намаляване на емисиите от парникови газове при употребата на биогорива от второ поколение (до 90%).

стратегия за намаляване на собствения си въглероден отпечатък като пример за подражание за други обществени институции.

За да се справим успешно с промяната на климата, се нуждаем от значително по-големи ограничения на емисиите на парникови газове в световен мащаб; ето защо второто предизвикателство се означава като „дипломация по въпросите на климата“. Около 14% от емисиите на парникови газове в света са дължат на ЕС¹⁵ – и тази стойност ще намалява с развитието на икономиките на Китай и Индия например. ЕС е поел ангажимента да взаимодейства с трети страни с оглед осигуряване на подкрепа за изработване на глобално споразумение за ограничаване на емисиите на парникови газове с изтичането на първия етап от действието на Протокола от Киото през 2012 година. Това означава да бъдат убедени САЩ и другите държави в ползата от това да застанат начело на борбата с промяната на климата.

Глобален отговор означава също намирането на начин, който да позволи на развиващите се страни да продължат икономическия растеж с минимум повлияване на конкурентоспособността и намаляване ръста на емисиите. За тази цел ще бъдат необходими по-голямо техническо подпомагане и трансфер на технологии. Промяната на климата във всичките ѝ измерения (енергетика, развитие, транспорт, обществено здраве) е все повече част от ядрото на външната политика на ЕС. Ако трябва да дадем дефиниция на понятието глобален отговор, тогава както Комисията, така и държавите-членки ще трябва да определят приоритетите на своята дипломация (и да отпуснат съответните средства). Едно конкретно и неотложно предизвикателство ще бъде разработването на механизъм за прекратяване и след това за обратно развитие на процеса на глобалното обезлесяване, който е отговорен за 20% от емисиите на парникови газове.

Третото предизвикателство е адаптиране към промяната на климата. Очакваните промени в температурата и валежите, както и повишената изменчивост на климата, ще повлияят върху начините на селскостопанско производство. Рисковете от екстремни събития, свързани с времето като горещи вълни, наводнения, суши и горски пожари, ще нараснат. Трябва да се изгради инфраструктура с оглед повишаване на нивото на световния океан. С нарастването на температурата ще се промени и сферата на заболяванията. Едва сега започваме да виждаме реалните резултати от промяната на климата, но необходимостта от адаптиране към тази промяна трябва да залегне във всички европейски и национални политики по въпроса. През 2007 година Комисията ще представи зелена книга за адаптирането към промяната на климата, която да предложи възможности за действие.

¹⁵ http://ec.europa.eu/environment/climat/pdf/cc_factsheet_aug2005.pdf

4.2. Природа и биоразнообразие

Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда потвърди целта на ЕС за спиране загубата на биоразнообразие в Европа до 2010 година. ЕС споделя целта за значително намаляване на загубата на биоразнообразие до същата година и в световен мащаб.

През май 2006 година Комисията публикува стратегия за постигане на тези цели. Основното заключение на тази стратегия е, че в ЕС вече са създадени основите на политиката в тази област и най-вече създаването на мрежа от защитени територии — НАТУРА 2000. Цялостното и ефективно прилагане на съществуващото законодателство трябва да бъде приоритет за ЕС.

НАТУРА 2000 е крайъгълният камък на нашата политика за защита на биоразнообразието в Европа. Тя предоставя модел за защита на природата — инспириран от науката, правно приложим и основан на екосистемите като основна единица. Следните четири предизвикателства ще гарантират използването на наличните фондове на ЕС изцяло за природозащитна дейност: разширяване на мрежата НАТУРА 2000, включително и с морски територии; завършване на процеса на включване на територии в държавите-членки, присъединили се към ЕС през 2004 година и след това; и накрая, разбиране за и адекватен отговор на влиянието на промяната на климата върху екологичната мрежа.

Стратегията посочва областите, в които трябва да се разработят нови инициативи за политики. Една от тях ще бъде разглеждането на влиянието на търговията върху биоразнообразието. Друга ще се занимава с изработване на отговор на ЕС на проблема с агресивните биологични видове. За да се подобри процесът на вземане на решения на равнище ЕС и на национално равнище, е необходим по-добър начин за оценка на разходите и ползите, свързани с природния капитал и екосистемните услуги.

Стратегията обръща внимание и на глобалната загуба на биоразнообразие, където въпреки значителната работа, извършена от Конвенцията за биологичното разнообразие (КБР), е отбелязан твърде малък напредък. Мащабите на предизвикателството изискват допълнително прилагане на нови подходи и преди всичко намиране на начин защитата на биоразнообразието да се превърне в икономически изгодна дейност. Само призоваване към изконните природни ценности не е достатъчно. ЕС ще работи по ускоряване дейността за осигуряване на достъп до и общо ползване на генетичните ресурси. Това означава, че развитите страни трябва да увеличат размера на помощите за развитие на проекти в областта на биоразнообразието и да се ангажират с отхвърлянето на субсидии за потенциално увреждащи околната среда проекти.

ЕС трябва да повиши усилията за спиране на обезлесяването, което, заедно с ефекта си върху промяната на климата, е сред най-важните причини за загуба на биоразнообразие. Незаконната сеч е основен проблем и Комисията започна неотдавна преговори с Малайзия, Гана и Индонезия в рамките на споразумението за правоприлагане, управление и търговия в горския сектор (FLEGT) на Европейския съюз. Целта е гарантиране на законния произход на внасяната от партньорски страни дървесина. В допълнение към този процес Комисията ще представи допълнително предложение за закупуване на тропическа дървесина. Комисията ще разгледа и иновативни подходи като добавяне на икономическа стойност за спиране на глобалното обезлесяване.

Риболовът с дънни мрежи е практика с крайно разрушителни последствия за океанското дъно и представлява сериозен риск за морското биоразнообразие. Общото събрание на ООН разгледа този важен проблем и излезе с насоки¹⁶ за мерки, целящи опазването на застрашените морски екосистеми. Комисията ще предложи законодателство, целящо прилагането на тази Резолюция чрез установяване на законови изисквания по отношение оценката и предотвратяването на въздействието на оборудването за дънен риболов, чрез идентифициране и закриване на застрашените райони и чрез обмен на информация.

Целта на Комисията е да продължи да работи съвместно с държавите-членки по въвеждането на система за управление на световния риболов, основана на екосистемите, и за постигане на мораториум на ООН върху риболова с дънни мрежи в открито море. Съюзът ще продължи подкрепата си за продължаване на международния мораториум върху лова на китове с търговска цел.

4.3. Околна среда, общественото здраве и качество на живот

Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда си поставя за цел „... осигуряване на околна среда, в която нивото на замърсяване не причинява увреждания на човешкото здраве и на околната среда“¹⁷.

Следните четири законодателни документа са в основата на подхода на ЕС за ограничаване на заплахите за човешкото здраве от околната среда: Рамковата директива за водите¹⁸ (приета през 2000 година), регламентът от 2006 г. за единна система за регистрация, оценка, разрешаване и ограничения на химикалите (REACH)¹⁹, актуалното предложение за директива за качеството на околния въздух и за по-чист въздух за Европа²⁰, и предложението за рамкова директива за пестицидите²¹.

Тези инициативи са или относително нови, или в процес на разглеждане от институциите на ЕС. Приоритет в средносрочен аспект ще бъде работата с всички заинтересовани страни за гарантиране на ефективното прилагане на тези инициативи.

Усилията по националното прилагане на Рамковата директива за водите трябва да бъдат ускорени, като за тази цел от властите във всяка една страна следва да се осигури достатъчно финансиране. По-доброто прилагане на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води²² и на законодателството в областта на подпочвените води ще намали в значителна степен пунктовите емисии.

Тематичната стратегия за замърсяването на въздуха²³ предлага дейности по справяне с проблема малки частици и други форми на замърсяване на въздуха. Постигането на целите на стратегията изисква приемане и последващо прилагане на директивата за околния въздух и по-чист въздух за Европа, както и приемането на поддържащи мерки на Общността като законодателство ЕВРО 6 за емисиите от автомобили и ревизия на съществуващото законодателство за замърсяване на въздуха от промишлени предприятия (Директива за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването).

¹⁶ Резолюция 61/105.

¹⁷ Виж член 2 (2) на Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда

¹⁸ Директива 2000/60/ЕО (ОВ L 327/1, 22.12.2000 г.).

¹⁹ Регламент 1907/2006 от 18 декември 2006 г. (ОВ L 396/1, 30.12.2006 г.).

²⁰ COM(2005) 447 от 21.9.2005 г.

²¹ COM(2006) 373 от 12.7.2006 г.

²² Директива 91/271/ЕИО от 21 май 1991 г. (ОВ L 135, 30.5.1991 г.).

²³ COM(2005) 446 от 21.9.2005 г.

Регламентът REACH си поставя за цел гарантирането на висока степен на защита на човешкото здраве и на околната среда, в това число и насърчаване на алтернативни методи за оценка на рисковете от вещества, както и свободното придвижване на вещества на вътрешния пазар, като при това се повишават конкурентоспособността и иновациите. Това ще доведе до по-добро и ранно определяне на свойствата на химикалите (и изобретените вещества) и до определяне и прилагане на съответни мерки за управление на риска.

С цел оформяне на следващото поколение политики в областта на околната среда Комисията ще извърши оценка на съществуващите мерки, за да прецени дали съществуват пропуски като например взаимно усилващото се действие на някои химикали („ефект на коктейла“), на които следва да се обърне внимание. Комисията ще продължи да търси начини за подобряване на градската среда (където живее повече от 70% от населението на ЕС), като в същото време спазва принципа на приоритетността на най-ниското звено във вземането на решенията. Комисията ще работи и за подобряване на информираността на обществеността по въпросите на замърсяването на околната среда и нежеланите последици за човешкото здраве.

4.4. Природни ресурси и отпадъци

Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда си поставя за цел *„по-добра ефективност при използване на ресурсите и по-добро управление на ресурсите и отпадъците с цел постигане на по-устойчиви модели на производство и потребление“*²⁴.

Повишените цени на стоките са сигнал за изчерпаемостта на запасите от природни ресурси. Социалното и икономическо развитие на ЕС трябва да става в рамките на издръжливостта на екосистемите. Количеството на отпадъците продължава да нараства, а невъзможността да се прекъсне връзката между икономическия растеж и последиците за околната среда от използването на ресурсите продължава да бъде жизненоважен проблем.

Тематичната стратегия за превенция и рециклиране на отпадъците²⁵ осигурява основата за съставяне на бъдещата политика на ЕС в областта на управление на отпадъците. Прилагането на стратегията, в това число и на предложената Рамкова директива за отпадъците²⁶, Директивата за декомпозирането на отпадъци и Регламента за превоза на отпадъци ще бъде приоритет през следващите години. Ще бъде отделено специално внимание на секторите, които в най-голяма степен ползват природните ресурси (жилищно строителство, транспорт и производство на храни), а така също и на области, в които са открити пропуски в прилагането на стратегията. Комисията е поела ангажимент за спиране на незаконния превоз на опасни отпадъци към трети страни и ще приеме мерки за по-доброто прилагане на законодателството на ЕС в тази област.

²⁴ Виж член 2 (2) от Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда.

²⁵ COM(2005) 666 от 21.12.2005 г.

²⁶ COM(2005) 667 от 21.12.2005 г.

Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда си поставя за цел да премахне знака за равенство между икономическия растеж и влошаването на околната среда. Тематичната стратегия за устойчивото използване на природните ресурси²⁷ осигурява дългосрочната рамка за постигането на тази цел и отбелязва първите стъпки към превръщането на ЕС в най-ефективно използващата природните ресурси икономика в света.

Тематичната стратегия за превенция и рециклиране на отпадъците и тясно свързаната с нея ревизия на Рамковата директива за отпадъците допринасят за осъществяването на тази цел. Те подчертават значението на „жизнения цикъл“ като интелектуален модел за прилагане на принципа на „йерархията на отпадъците“, който, като водещ принцип на политиката в областта на отпадъците, призовава в първите си три стъпки за превенция, повторно използване и рециклиране на отпадъците в низходящ ред на приоритетност.

През 2007 година Комисията ще предложи също и зелена книга за устойчиво потребление и производство, който ще си постави за цел да обърне неустойчивите модели на потребление и производство в най-тежко засегнатите сектори като вземе предвид въздействието върху пълния цикъл на живот на продуктите.

5. ПЕРСПЕКТИВИ ЗА ПО-ДОБРО ВЗЕМАНЕ НА ПОЛИТИЧЕСКИ РЕШЕНИЯ

5.1. Засилено международно сътрудничество

Международното измерение на политиката в областта на околната среда придобива все по-голямо значение поради редица взаимно свързани причини. Голяма част от най-сериозните екологични проблеми, като промяната на климата, са глобални по своя характер. Качеството на околната среда в Европа също зависи от подхода, възприет от нашите съседи. Усилията за подобряването на качеството на Средиземно, Балтийско и Черно море ще бъдат успешни едва тогава, когато бъде възприет регионален подход²⁸.

Някои от аспектите на глобализацията, в това число и либерализирането на търговията, биха могли да предизвикат увреждащо въздействие върху околната среда, ако бъдат оставени без контрол. Налице е и все по-ясно очертаваща се връзка между влошаването на околната среда и бедността в световен мащаб, както и между сигурността в политически и екологичен аспект. Насърчаването на устойчивото развитие сред нашите международни партньори ще ни помогне да постигнем други цели на международната политика, в това число и Целите на хилядолетието за развитие. В този смисъл новият Европейски консенсус за развитие поставя премахването на бедността в контекста на устойчивото развитие като първостепенна и дългосрочна цел на сътрудничеството на ЕС в областта на развитието.

Европа е гъсто населен и икономически напреднал континент, което означава че количеството на използваните от нас екологични ресурси надвишава това на произведените. Този въпрос трябва да бъде разгледан, ако ЕС наистина желае да намали участието си в глобалното замърсяване и изчерпването на ресурсите. В същото време обаче ние сме зависими от използването на ресурсите на трети страни и имаме голям интерес тези ресурси да бъдат използвани по устойчив начин.

²⁷ COM(2005) 670 от 21.12.2005 г.

²⁸ COM (2007)160: Черноморско взаимодействие - нова инициатива за регионално сътрудничество

Взети заедно тези съображения означават, че външните действия на Европа трябва да бъдат насочени към политиката в областта на околната среда на няколко различни нива. През следващите години Комисията ще се съсредоточи върху:

- Насърчаване на устойчивото развитие в световен мащаб и внедряване на екологичните съображения във всички външни политики на ЕС – не само помощта за развитие, но и търговската политика и Общата външна политика и политика на сигурността. В отговор на доклада за 2006 година на Сметната палата, който осветли някои недостатъци на политиките за развитие, програмите и проектите следва да имат предвид в достатъчна степен изискванията по отношение на околната среда²⁹ и трябва да бъде разработена нова стратегия за екологично интегриране.
- Провеждане на ефективна „дипломация в областта на околната среда“, което означава обвързване на екологичните цели с друг вид международни преговори. Ще се наложи използването на пълния потенциал на споразуменията за търговия и сътрудничество, сключени на регионално или двустранно ниво. ЕС ще продължи да насърчава въпросите на устойчивото развитие в контекста на преговорите в рамките на Световната търговска организация. В продължаващия кръг от многостранни преговори в рамките на СТО Европейският съюз работи за поемането на ангажменти за либерализиране на търговията с екологично чисти стоки и услуги. Нещо повече, Комисията ще работи за гарантиране на по-голяма съгласуваност на позициите, заемани пред различни международни форуми – например в Световната търговска организация и Конвенцията за биологичното разнообразие. Комисията си поставя за цел разработването на по-голяма работна обвързаност с дейностите на основните международни финансиращи институции.
- Преговорите за споразумения за свободна търговия с партньори от Азия и Латинска Америка ще дадат възможност за засилване на търговията с устойчиви стоки и услуги. ЕС ще използва тези предстоящи преговори, за да обсъди конкретни ангажменти за либерализация, които оказват положително влияние върху околната среда, а също така и ангажменти по отношение на ефективното прилагане многостранните споразумения за околната среда.
- Насърчаване на нашите политики и изисквания в областта на околната среда. Един от главните приноси на ЕС в областта на опазването на околната среда е насърчаването на разпространението на нашите собствени високи изисквания в тази сфера. Интензивната подготвителна работа направи възможно приемането на екологичните политики и норми на ЕС от 12 нови държави-членки след разширяването³⁰. Подобен род дейности продължават и с настоящите страни кандидатки и потенциалните страни кандидатки. Всички планове за действие, които са свързани с европейската политика за съседство, съдържат конкретни мерки, насърчаващи доброто управление на околната среда, реално сближаване с ЕС и включване на проблемите на околната среда като съществен момент от политиките в отделните сектори. Стандартите на ЕС в областта на околната среда се популяризират и при продължаващите дейности с Русия.

²⁹ Европейска сметна палата: специален доклад № 6/2006: Екологичните аспекти на сътрудничеството на комисията за развитие.

³⁰ Чистото въздействие е сериозно подобрене в състоянието на околната среда в ЕС.

- Насърчаване на трансфера на технологии и/или ресурси към развиващи се страни като стимул за включването им в глобалните проблеми като промяната на климата. ЕС трябва да застане начело на промоцията на този принцип и да оглави изработването на инструментите за практическото му осъществяване, в това число и поддържащ режим за правата на интелектуалната собственост. С цел подобряване на сътрудничеството с развиващите се страни в областта на адаптацията към промените в климата и тяхното забавяне, ще бъде учреден Global Climate Policy Alliance.
- Работа с държавите-членки за разработване на регионални/национални стратегии за подкрепа, които в достатъчна степен обръщат внимание на въпросите на околната среда и управлението на природните ресурси.
- Засилване заедно с държавите-членки на диалога с ключови страни с формираща се пазарна икономика като Китай, Индия, Бразилия, Украйна и ЮАР. Приоритетът през следващите години ще бъде да се премине отвъд етапа на диалог, към разработване и прилагане на съвместни програми в области от взаимен интерес като промяната на климата, управлението на отпадъците и незаконната сеч.
- Подобряване на международното управление по въпросите на околната среда, където приоритетът е актуализирането на Програмата на ООН за околната среда (UNEP) чрез създаването на Организация на обединените нации по въпросите на околната среда (UNEO) с по-големи правомощия и адекватно и предвидимо финансиране.
- Създаване на международна група по въпросите на устойчивото използване на природните ресурси и поддържане на глобална система за мониториране на нивата на биологично разнообразие (и по-специално по отношение на горите).
- Гарантиране на извеждането на преден план на проблемите на околната среда, които са обект на политиките на ЕС, при координацията с държавите-членки в рамките на специализирани организации като Международната морска организация и Международната организация по гражданска авиация.

5.2. Принципи на „по-доброто регулиране“ при вземането на политически решения в областта на околната среда

По-добро управление означава изпълнение на целите на политиката – например защита на околната среда – по възможно най-ефективния начин като се гарантира избягване на ненужното административно бреме. По-доброто и олекотено законодателство е също един от най-добрите начини за подобро прилагане, което на свой ред да доведе до по-добро качество на околната среда. През следващите години Комисията ще се съсредоточи върху укрепването на дневния ред за по-добро регулиране в областта на изработването на политики, касаещи околната среда чрез:

- използване на пазара за постигането на екологични резултати
- опростяване на съществуващата регулаторна среда и намаляване на административните разходи
- пълно сътрудничество с гражданското общество при разработването на политиките в областта на околната среда и чрез изграждане на тесни работни връзки с промишления сектор с цел популяризиране на дневния ред за устойчиво развитие;
- насърчаване на популяризирането на добри регулатори практики; и

- канлизиране на изскванията за докладване, паралелно с подобряване на качеството на екологичната информация

Използване на пазара за постигане на резултати в областта на околната среда

Добре разработените принципи на регулиране са в основата на политиките на ЕС в областта на околната среда, но пазарните механизми могат да бъдат използвани като част от общата група политики за постигане на целите в областта на околната среда по разходноефективен начин и за ефективното им прилагане. Схемата за търговия с емисии може да бъде дадена за пример, а Комисията наскоро прие Зелена книга за пазарните инструменти за целите на политиките в областта на околната среда и за свързаните с тях политики³¹. Промяната на Директивата относно комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването от 2007 год. ще разгледа възможността за използване на пазарни механизми за подобряване на прилагането на разпоредбите и за насърчаване на иновациите.

Използване на пазара означава също така намиране на механизъм за правилно определяне на стойността на екологичните стоки и услуги. Важен инструмент, който може да повлияе върху поведението на потребителите, е оптималното прилагане на данъчни методи в областта на околната среда³². Тези данъци трябва да бъдат прилагани така, че да се избегне вредата върху функционирането на вътрешния пазар и да се постигне максимално голяма полза за околната среда. Съществува сериозен спор за прехвърляне на данъчното бреме от области, чието развитие ЕС се стреми да насърчава като заетост, към области като ресурси и енергийно потребление и/или замърсяване. ЕС има ангажимент към оттеглянето на субсидиите за проекти, увреждащи околната среда, и до 2008 година Комисията ще предложи пътна карта за реформирането на тези субсидии по сектори с оглед тяхното премахване.

В този смисъл за участниците във вземането на политически решения ще бъде полезно да могат да определят количествено отбелязания напредък, постигнатото благосъстояние и благополучие като отчитат социалните и екологични разходи и ползи. Брутният вътрешен продукт (БВП) е признатият от всички показател за измерване на икономическите резултати и често пъти се разглежда като приблизителен индикатор за човешко развитие и благополучие. Зависимостта между икономическия растеж, измерен с помощта на БВП, и останалите измерения на устойчивото развитие не е еднозначна³³. През 2007 година Комисията ще спонсорира провеждането на голяма конференция с цел извеждане на споменатите въпроси на преден план в дебата за околната среда.

Съгласно препоръките на Стратегията за устойчиво развитие Комисията ще работи за подобряване на екологичните показатели на продукти и процеси и насърчаване на усвояването им от стопанските среди и потребителите. Комисията ще предложи пренасяне на схемите за определяне на показателите за електрически уреди и леки автомобили върху други групи продукти. Комисията ще оглави също така процеса за

³¹ COM(2007) 140 от 28 март 2007 г.

³² Растеж, конкурентоспособност, заетост: предизвикателства и пътища напред към 21 век – Бяла книга, COM(93) 700, глава 10.

³³ Например БВП не измерва устойчивостта на развитието, а дадена страна може временно да има висок БВП за сметка на свръхексплоатация на природни ресурси или чрез неправилно отпускане на инвестиции. Дори природни бедствия от най-широк мащаб като цунамите в Югоизточна Азия или ураганът Катрина могат да се окажат (по странен начин) положителни явления при формирането на БВП.

редовно определяне на нива за показателите на „зелени“ обществени поръчки в рамките на ЕС, като си поставя за цел осигуряване до 2010 година на средно ниво на „зелени“ обществени поръчки в рамките на Общността, съответстващо на сегашните нива в държавите-членки с най-добри показатели в това отношение.

Облекчаване, кодифициране и намаляване на административния товар

Комисията предвижда да извърши ревизия на няколко на брой важни юридически инструмента с оглед по-нататъшното облекчаване, кодифициране и намаляване на административния товар. Целта е да се подобри ефективността от прилагането на тези инструменти за постигане на целите в областта на околната среда, като едновременно с това се намалят разходите по тяхното администриране и прилагане от самите компании.

Тесни контакти със заинтересованите страни

Комисията ще продължи да работи в тясно сътрудничество с гражданското общество по въпросите на формулиране на политиките в областта на околната среда. Неправителствените организации (НПО) са институциите, които се ползват с най-високо обществено доверие по въпросите на околната среда³⁴, НПО често пъти разполагат с технически познания, които са жизненоважни за разработването на ефективни политики. Те могат да предоставят неоценима помощ като служат за връзка между участниците във вземането на политически решения и гражданите на Европа.

По-добрият подход към регулирането изисква и добри работни взаимоотношения с представителите на промишлеността, които в крайна сметка са отговорни за прилагането на по-голямата част от законодателството в областта на околната среда. Много от водещите промишлени компании са включили въпросите на околната среда в своите бизнес модели и Комисията ще започне активен диалог с тези водещи индустрии. Комисията ще се възползва от диалога си със стопанските среди, професионалните съюзи и НПО с цел разработване на амбициозни отговори на предизвикателствата от страна на стопанския сектор като например корпоративно докладване, които се простират отвъд рамките на изисквания минимум от съществуващото законодателство.

Комисията и държавите-членки ще трябва да продължат с усилията си да насърчават екоиновациите и развитието на технологии в областта на околната среда с огледа на това, че промишленият сектор може да допренесе значително за опазване на околната среда. Ключът към това успешно развитие се крие в цялостното прилагане на Плана за действие относно технологиите в областта на околната среда и други допълнителни мерки. Комисията ще търси начини да включи подкрепата за екопродуктите, екоуслугите и екопроцесите в политиките за промишлеността и в политиката в областта на околната среда. При следващата ревизия на политиката на ЕС в областта на изследванията и технологиите през 2008 година следва да се отдаде по-голяма тежест на проблемите на околната среда.

Налице е необходимост от подобряване на функционирането на доброволните инструменти, създадени специално за промишлеността като Регламента на ЕС за системи за управление и одит на околната среда (EMAS) и Ecolabel. Тези инструменти притежават огромен потенциал, но не са разработени напълно. Комисията ще направи

³⁴ ЕВРОБАРОМЕТЪР 217 „Нагласи на европейските граждани към околната среда“ (април 2005 г.)

ревизия на тези схеми с цел да насърчи тяхното използване и да намали административния товар при управлението им.

Насърчаване на добри регулаторни практики

Комисията ще подобри мониторинга върху ефективността на политиките и ще насърчи по-структурираното разпространение на добрите практики. Изследвания на Европейската агенция за околната среда показват, че административните разходи в някои от държавите-членки за прилагането на законодателството в областта на околната среда са много по-ниски от другите. Чрез превръщането на най-добрите практики в стандартни ще намалим тези разходи и ще увеличим екологичната ефективност на нашите политики.

Опростяване и актуализиране на информацията по въпросите на околната среда

Разработването и прилагането на политиката в областта на околната среда зависи от наличието на солидна и надеждна информация за състоянието на околната среда и оказваните върху нея натиск и въздействие, както и за движещите фактори на промяната. В момента информацията по въпросите на околната среда като количество и обхват е спорадична, а надеждността на данните варира. Продължаващите усилия за осъвременяване на начините на създаване и обмен на информацията ще се ускорят и по-специално чрез разработване на система за обмен на информация в областта на околната среда (SEIS) като гаранция за достигането на информацията, необходима за разработването и прилагането на стратегията в областта на околната среда, до по-широк кръг от потребители, като едновременно с това се премахне ненужният административен товар върху властите в държавите-членки.

5.3. Насърчаване на интегрирани политики

Интегрирането на въпросите в областта на околната среда в политиките в други области е един от основните принципи на политиката в областта на околната среда. Този принцип е заложен в член 6 от Договора за създаване на ЕС, но отбелязаният напредък не дава повод за удовлетвореност. През последните 15 години бяха извършени основни реформи в областта на селското стопанство, които се придвижиха дотам фермерите да се превърнат в стопани на природата. Но в много други области интегрирането на екологичните въпроси в секторните политики се радва на по-скромен успех. Процесът от Кардиф, чието начало беше поставено през 1998 година с цел институционализирането на този вид интегриране, не доведе до очакваните резултати.

Оценките за въздействието вече са станали стандартна част от процеса на вземане на политически решения и е налице възможност за още по-голямо подобрене на оценката на въздействието върху околната среда от прилагането на други политики. Комисията е поела ангажимент да подобри способността на тези оценки за измерване на екологичните, икономическите и социалните въздействия на предлаганите политики. Комисията за оценка на въздействието ще бъде важен инструмент за постигането на тази цел. Трябва да се предостави достатъчен ресурс за гарантиране на факта, че всички оценки на въздействие включват оценка на въздействието върху устойчивото развитие.

С цел подобряване на оценките на въздействието върху околната среда на национално равнище, Комисията ще преразгледа ефективността на Директивата за оценка на въздействието върху околната среда и Директивата за стратегически екологични оценки. Комисията ще ускори процедурите по тяхното ревизиране като едновременно с това ще се погрижи да не се компрометира защитата на околната среда³⁵.

Комисията ще разгледа всички възможности за интегриране на екологичните съображения в политиките в други области като селско стопанство, научни изследвания и развитие. Финансираните от ЕС планове и проекти трябва да съответстват на законодателството на ЕС, в това число и в областта на околната среда. Кръстосаното съответствие доказва своята ефективност за включването на екологичните съображения в Общата селскостопанска политика и Комисията следва да проучи дали този инструмент може да бъде приложен успешно и в други области като рибарството и транспорта.

Комисията ще подготви стратегическа рамка по въпросите на интегриране на политиките. Тази рамка ще отдели специално внимание на секторите, където съществува най-голям потенциал от взаимно положително повлияване на политиките с оглед подобряване качеството на околната среда (селско стопанство, рибарство, транспорт, енергетика, регионална и индустриална политика и външни отношения на ЕС). На равнище държави-членки различните органи на Съвета следва да представят годишни доклади за дейностите си по задължението да интегрират екологичните въпроси в своята работа.

5.4. По-добро прилагане на законодателството и контрол

След 35 годишни усилия от страна на юристите на Съюза най-после разполагаме с обща рамка на политиката в областта на околната среда. Големият брой оплаквания и нарушения на процедурите обаче са знак, че прилагането на законодателството в областта на околната среда остава далеч под удовлетворителното ниво. Постигането на екологичните цели ще бъде възможно единствено чрез гарантиране на правилното прилагане на достиженията на общностното право. Ефективното прилагане е част и от програмата „По-добро регулиране“ и е необходимо с цел избягване на отклонения от принципите на конкуренцията и като гарант за нормалното функциониране на единния пазар. Това е следващото значимо предизвикателство след разширяването на Съюза, тъй като новите държави-членки трябва да „смелят“ целия обем на достиженията на общностното право наведнъж. Комисията ще работи съвместно с държавите-членки за повишаване на цялостната способност на институциите в областта на околната среда да прилагат успешно стандартите на ЕС.

Комисията ще насърчава държавите-членки да се възползват от съществуващите възможности за финансиране на равнище ЕС, за да гарантират приноса към по-доброто прилагане на законодателството на ЕС в областта на околната среда в процеса на програмиране на разходите по различните инструменти³⁶.

³⁵ Напр. в своя план за взаимнообвързаните приоритети, който е част от енергийния пакет, приет от Комисията на 10 януари 2007 г. Комисията вече направи предложение да бъде намален срокът за планиране и одобрение на процедури на максимум 5 години за проектите по трансевропейските транспортни мрежи от общоевропейски интерес.

³⁶ Инструменти на кохезионната политика, Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейски фонд за регионално развитие, Европейски социален фонд, Европейски фонд

През 2007 година Комисията ще изготви ревизирана стратегия по прилагането на законодателството на ЕС в областта на околната среда. Тази стратегия ще се концентрира по-специално върху открити системни грешки в прилагането и ще насърчи използването на комбинация от юридически и неюридически инструменти.

Като взе предвид съответното решение на Съд на Европейските общности³⁷ и неотложността на проблема по складирането на смъртоносни токсични отпадъци в Кот д'Ивоар, Комисията излезе с предложение за Директива за защита на околната среда със средствата на наказателното право³⁸, която си поставя за цел да подобри задържането и преследването на извършителите на екологични престъпления.

6. Изводи

След половин век на „изграждане на Европа“ политиката на ЕС в областта на околната среда се превърна в едно от главните достижения на Съюза. Отбелязано е значително намаляване на вредните емисии в атмосферата и водите, по-добро управление на отпадъците и по-малък брой вредни химически вещества. Всички тези резултати са довели до подобряване на човешкото здраве. Те са съдействали също така на промишлеността в Европа да стане световен лидер в сектори, характеризиращи се с висок растеж и разкриване на няколко милиона нови работни места.

Независимо от отбелязания напредък, ЕС трябва да увеличи амбициите си. Петият план за действие в областта на околната среда беше приет през 1992 година със заглавието „Към устойчивост“, а през 1999 година устойчивото развитие беше фиксирано като една от целите, основаващи се на Договора за създаване на ЕС. Общността обаче все още не е стъпила на пътя към постигане на устойчиво екологично развитие. Налице е само известен напредък по отношение на фундаменталния въпрос за интегриране на екологичните въпроси в политиките в други области и подобряване на прилагането на законодателството на ЕС. Понастоящем нараства натискът от страна на редица екологични проблеми: повишаване на количеството на емисии на парникови газове в световен мащаб, ускорена загуба на биоразнообразие, замърсяването продължава да оказва съществено въздействие върху общественото здраве, количеството на отделяните в рамките на ЕС отпадъци нараства, а екологичният отпечатък трайно се уголемява.

Промяната на климата, биоразнообразието, общественото здраве и използването на ресурсите продължават да бъдат най-неотложните предизвикателства в областта на околната среда и Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда продължава да дава правилната рамка на бъдещи действия на нивото на Общността. В ЕС като цяло е започнал процесът на вземане на мерките, очертани в програмата за действие. При положение, че са изминали пет години от времето на действие на Програмата, чиято продължителност е двойно по-голяма, все още е рано да се видят резултатите от прилагането на повечето от мерките, предложени в рамките на Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда. Голяма част от тях беше приета едва наскоро, затова гарантирането на тяхното прилагане следва да бъде непосредствен приоритет в работата на Комисията.

за рибарството, рамковите програми за научни изследвания, конкурентоспособност и иновации, както и новият единен инструмент в областта на околната среда, LIFE+.

³⁷ C-176/03, 13.9.2005 г.

³⁸ COM(2007) 51.

Един преглед на научните достижения в последните години разкрива наличието на разминаване между целите, поставени от Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда, и мерките, набелязани за тяхното постигане. В тези области съществуващите мерки следва да се засилят или да се приемат напълно нови.

Политиката в областта на околната среда дава възможност на ЕС да постигне „осезаеми“ ползи за неговите граждани под формата на по-добри условия на труд и живот. Освен това, именно в тази област преобладаващата част от гражданите на ЕС подкрепят провеждането на допълнителни и дори още по-ефективни действия. Сега, когато ЕС празнува първите 50 години от развитието си с поглед, отправен към следващите 50 години, е ясно, че разработването и прилагането на политики за ефективна защита на околната среда в Европа ще бъде част от „сърцето“ на „проекта“ Европа, а прилагането и надграждането на Шестата програма за действие на Общността в областта на околната среда в периода до 2012 година ще бъде в центъра на усилията в тази област.